

PROTOKÓŁ NR XXVIII/17
XXVIII Nadzwyczajnej sesji Sejmiku
Województwa Wielkopolskiego
z 13 marca 2017 r.

PROTOKÓŁ NR XXVIII/17

XXVIII Nadzwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

z 13 marca 2017 r.

XXVIII sesja Sejmiku Województwa Wielkopolskiego odbyła się 13 marca 2017 r. o godz. 12:00 w Sali Sesyjnej – w siedzibie Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca poinformowała, iż uzgodniono, że funkcję sekretarzy obrad będą pełnić radni: Włodzimierz Ignasiński i Maciej Wituski. Poprosiła radnych o zajęcie miejsc przy stole prezydialnym. Prezesa Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej Jerzego Bartnika oraz Prezesa Krotoszyńskiej Izby Rzemieślniczej Józefa Januszkiewicza, a także Przewodniczącą Komisji Gospodarki również poprosiła o zajęcie miejsc przy stole prezydialnym.

Ad. 1. Otwarcie posiedzenia. Stwierdzenie quorum.

Obrady otworzyła **Zofia Szalczyk**, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Przewodnicząca SWW stwierdziła quorum na sali. W obradach XXVIII Nadzwyczajnej Sesji SWW wzięło udział 31 radnych, według listy obecności stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego protokołu. W posiedzeniu uczestniczyli także zaproszeni goście (lista obecności stanowi załącznik nr 2 do protokołu).

Przewodnicząca otwierając XXVIII Nadzwyczajną sesję Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, w całości poświęconą zagadnieniom związanym z funkcjonowaniem rzemiosła w Wielkopolsce, podziękowała wszystkim gościom, że przyjęli zaproszenie do udziału w tym szczególnym spotkaniu. W sposób szczególny powitała niektórych z przybyłych gości. W imieniu wszystkich radnych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego powitała:

- Posła do Parlamentu Europejskiego – Pana Andrzeja Grzyba,
- Prezesa Związku Rzemiosła Wielkopolskiego i jednocześnie Prezesa Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu – Pana Jerzego Bartnika,
- Prezesa Krotoszyńskiej Izby Rzemieślniczej i jednocześnie Starszego Cechu Rzemiosł Różnych w Krotoszynie – Pana Józefa Januszkiewicza

oraz wszystkich starszych cechów i wszystkie osoby reprezentujące rzemiosło wielkopolskie. Powitała wszystkich starostów, którzy przyjęli zaproszenie na Nadzwyczajną sesję Sejmiku

WW oraz dyrektorów biur, departamentów, przedstawicieli instytucji i organizacji prowadzonych przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. W sposób szczególny w ww. grupie powitała prezesów agencji prowadzonych przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego, które mają szczególną możliwość wsparcia rzemiosła wielkopolskiego:

- Prezesa Agencji Rozwoju Regionalnego w Koninie – Pana Krzysztofa Gubińskiego,
- Wiceprezesa Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego – Pana Eugeniusza Grzeszczaka,
- Prezesa Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – Pana Jacka Koralewskiego,
- Prezesa Wielkopolskiego Funduszu Rozwoju – Pana Łukasza Wawrzyna,
- Prezesa Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej – Panią Monikę Klimecką,
- Prezesa Centrum Wyszkożenia Jeździeckiego Hipodrom Wola – Pana Hieronima Cichego.

Powitała również przedstawicieli prasy radia i telewizji oraz każdego gościa przybyłego na Nadzwyczajną sesję Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Przewodnicząca powiedziała, iż zanim przejdzie do najważniejszej kwestii – problemów rzemiosła, Sejmik zgodnie z obowiązującymi procedurami musi stwierdzić quorum, przyjąć porządek obrad i dokonać wyboru sekretarzy. Poinformowała, że radni otrzymali porządek obrad, do którego nie zostały wprowadzone żadne zmiany, tylko drobne uszczegółowienie. Przytoczyła cały porządek obrad.

Ad. 2. Przyjęcie porządku obrad.

Porządek obrad XXVIII Nadzwyczajnej Sesji SWW został przyjęty przez aklamację.

PORZĄDEK OBRAD XXVIII NADZWYCZAJNEJ SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO. 13 marca 2017 r.

1. Otwarcie posiedzenia. Stwierdzenie quorum.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Wybór sekretarzy obrad.
4. Prezentacja dorobku wielkopolskiego rzemiosła.
5. Informacja Zarządu Województwa Wielkopolskiego na temat wsparcia rzemiosła przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

6. Dyskusja.
7. Podjęcie uchwały SWW w sprawie przyjęcia Stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wspierania wielkopolskiego rzemiosła w rozwiązywaniu problemów utrudniających jego rozwój. **/druk nr 1/**
8. Zamknięcie posiedzenia.

Ad. 3. Wybór sekretarzy obrad.

Sekretarzami obrad zostali wybrani poprzez aklamację:

radni: **Maciej Wituski** oraz **Włodzimierz Ignasiński**.

Ad. 4. Prezentacja dorobku wielkopolskiego rzemiosła.

Przewodnicząca **Zofia Szalczyk** poinformowała, iż zostało uzgodnione z przedstawicielami rzemiosła, że prezentacja dorobku wielkopolskiego rzemiosła zostanie przedstawiona w imieniu wszystkich izb przez Prezesa Jerzego Bartnika. Dodała, że sprawy szczegółowe przedstawia współpracownicy, których Przewodnicząca będzie przedstawiać w kolejności występowania. Poprosiła o zabranie głosu Prezesa Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej – Pana Jerzego Bartnika.

Prezes Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej **Jerzy Bartnik**: *jest dla mnie zaszczytem, że z inicjatywy Pani Przewodniczącej możemy się spotkać właśnie na tej Nadzwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Jest to coś nadzwyczajnego, nie tylko w skali regionu, województwa, ale także w skali kraju. Można zastanawiać się, dlaczego taka decyzja i inicjatywa wyszła ze strony Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Odpowiedź jest bardzo krótka – Wielkopolska jest wiodącym regionem w zakresie działalności rzemieślniczej i regionem, który nadaje kształt i model funkcjonowania rzemiosła w skali kraju. Dla nas jedną z najważniejszych rzeczy, która jest realizowana jest współpraca dwóch Samorządów – Samorządu Terytorialnego i Samorządu Gospodarczego, działającego na tym terenie. Przy decentralizacji Państwa jesteśmy świadomi tego, jak wiele zagadnień musi być w naszym regionie rozwiązywanych tak, abyśmy gospodarczo wznosili się, abyśmy przyszłość widzieli pozytywnie poprzez nasze działanie, ale też żebyśmy planując przyszłość i wykorzystując instrumenty, które są postawione w naszej dyspozycji, tzn. Samorządu Województwa Wielkopolskiego, abyśmy z nich korzystając mogli zbudować pozytywną przyszłość.*

Rzemiosło wielkopolskie jest jedną z najbardziej tradycyjnych działalności gospodarczych, która od wieków towarzyszy mieszkańcom tego regionu w codziennym życiu. Stwierdził, iż działania w ramach rzemiosła mają wieloraki charakter, ale sprowadzają się do dwóch segmentów. Pierwszy segment to działalność gospodarcza. Wiąże się z tym wiele innych zagadnień, ale jest to obowiązek każdego, kto prowadzi działalność gospodarczą – obliuguje go pewna zasada działalności. W Wielkopolsce są to rzetelność, sprawność fachowa i wiele innych elementów składających się na to. Działanie rzemiosła rozwiązuje bardzo wiele problemów społecznych. *Sami doświadczyliśmy w niedalekiej przeszłości czegoś najgorszego, co można sobie wyobrazić, czyli bezrobocia, a my jako przedsiębiorcy, rzemieślnicy jesteśmy od tego, żeby temu problemowi zapobiegać i rozwijać się tak, aby nasza działalność przynosiła nam korzyści, ale też była pożyteczna dla naszych mieszkańców.* Poinformował, że Wielkopolska jest regionem, w którym ok. 60-65 tys. ludzi wychodzących rano do pracy trafia do zakładów rzemieślniczych. Zaznaczył, iż jest to bardzo znaczący procent zdecydowanie wyższy niż w innych regionach. Przekłada się to na wyniki gospodarcze regionu i na przodownictwo w zakresie wielu mierników makro- i mikro-ekonomicznych, które region Wielkopolski stawiają w miarę wysoko w hierarchii Państwa, a obywatelom pozwalają na dosyć spokojne życie. W dalszej kolejności prezes przedstawił drugi segment działalności. Wspomniał, że druga część działalności była przyjęta dobrowolnie przez rzemiosło już w XIII wieku, czyli model kształcenia i przygotowania kadr dla rynku pracy. Sądzi, że w Wielkopolsce są zalokowane inwestycje, ponieważ wielu partnerów gospodarczych dobrze ocenia nasz region. Spowodowane jest to funkcjonującym w Wielkopolsce systemem przygotowania zawodowego, opartym na ścisłej współpracy pracodawców – rzemieślników ze szkołami. Zapewnił, iż żyjąc w symbiozie można przygotować ludzi do niezbędnego działania na rynku pracy oraz zapewnić im rozwój osobisty, który jest dźwignią postępu każdej społeczności i społeczeństwa. Wielkopolska jest takim regionem, który historycznie od 1933 roku przygotowuje ludzi do pracy, do rynku pracy w systemie dualnym. Nie zważając na sytuacje w zakresie oświaty i priorytety jej postrzegania w przeszłości, rzemiosło zachowało model, w którym dominuje nauka od mistrza do czeladnika. Podkreślił, że czeladnik ma swojego mentora, na którym się wzoruje i z tego są najlepsze wyniki gospodarcze. *Dzisiaj po wielkim kręgu, jaki w edukacji zatoczyliśmy jesteśmy znowu uznawani, że system, który myślimy zachowali jest systemem najbardziej odpowiednim i dającym najlepsze efekty gospodarcze, a ludziom przynoszący zabezpieczenie swojego bytu tak w kraju, jak i na otwartym rynku europejskim. Można powiedzieć – dlaczego szkolicie np. dla rynku europejskiego? A ja odwrócę to i zadam pytanie*

– a czy dla nas nie jest zaszczytem, że obywatel polski jest poszukiwany na europejskim rynku pracy, że zarabia więcej, że posiada kwalifikacje, że przez to nasze społeczeństwo jest wyżej cenione w tym międzynarodowym podziale pracy, czy poprzez działanie w ramach jednolitego europejskiego rynku? Odpowiedź jest jednoznaczna – jest to naszym zaszczytem i będziemy dalej to wykonywać. Poinformował, iż Wielkopolska ma trzy izby rzemieślnicze na swoim terenie, które żyją w partnerstwie. Po dzisiejszej sesji widać, że ze wszystkich regionów naszej Wielkopolski jesteśmy razem i wspólnie realizujemy i programujemy przyszłość rzemiosła. Nie bez znaczenia jest fakt, że mamy przychylność władz Samorządu Województwa, że realizujemy w różnym zakresie nasze zobowiązania wobec przedsiębiorców, rzemieślników, których reprezentujemy i że znajdujemy wśród radnych Sejmiku i Zarządu Województwa oraz wszystkich gestorów różnych wycinków życia gospodarczego zrozumienie dla wielkopolskiego rzemiosła. Wspomniał o aktualnych projektach, takich jak: reforma oświaty; tworzenie warunków dla działalności gospodarczej; wykorzystanie postawionych do dyspozycji środków unijnych; programy, które są realizowane wspólnie i przy uczestnictwie reprezentantów organizacji rzemiosła, które mają za zadanie pomóc osobom codziennie, samodzielnie pracującym zabezpieczyć spokojny rozwój i dobrą przyszłość. Podziękował za zorganizowanie Nadzwyczajnej sesji Sejmiku, za możliwość przybliżenia problemów rzemiosła, za udzielenie głosu. Myślę, że Wielkopolska mimo tego, że jest zróżnicowana terytorialnie jest jednym organizmem, za który ponosimy dokładnie taką samą odpowiedzialność – zarówno przedstawiciele Samorządu Terytorialnego, jak i przedstawiciele Samorządu Gospodarczego. Życzyłbym sobie, aby te problemy prowadziły nas do bardzo szybkiego i dobrego rozwoju, abyśmy opóźnienia, które jeszcze w stosunku do Europy mamy szybko likwidowali i żebyśmy wskazywali w kraju jakich należy używać metod, jakich instrumentów ekonomicznych i społecznych, aby ten rozwój mógł być harmonijny i zrównoważony w ramach różnych programów, które przyjdzie nam wspólnie realizować.

Przewodnicząca poinformowała, że na sali są obecne jeszcze trzy ważne osoby – przedstawiciele Zarządu Województwa Wielkopolskiego: Wicemarszałek Wojciech Jankowiak, Wicemarszałek Krzysztof Grabowski i Członek Zarządu Marzena Wodzińska, których serdecznie powitała. Poprosiła dyrektora Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej – Tomasza Wikę o przedstawienie szczegółowych informacji.

Dyrektor Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej **Tomasz Wika** przedstawił prezentację wraz z naczelnikiem Wydziału Oświaty Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej Panią Iwoną Derdą oraz naczelnikiem Wydziału Promocji Gospodarczej Wielkopolskiej Izby

Rzemieślniczej Panią Bogumiłą Frąckowiak na temat „Dziś i jutro wielkopolskiego rzemiosła”, która jest załącznikiem do protokołu. Zaznaczył, że prezentacja, dotyczy Wielkopolskiego rzemiosła, z pominięciem izb i cechów oraz jest wypracowana wspólnie przez wszystkie izby. Dodał, iż prezes Jerzy Bartnik mówił o historii rzemiosła, natomiast prezentacja tego nie zakłada, gdyż należałoby wtedy zacząć od wieków średnich, a nie od dnia dzisiejszego. Przedstawił organizacje rzemiosła w Wielkopolsce:

- Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu,
- Izba Rzemieślnicza w Kaliszu,
- Krotoszyńska Izba Rzemieślnicza.

Wyjaśnił, że izby rzemieślnicze zrzeszają 59 cechów i 11 spółdzielni rzemieślniczych. Ponad 6000 pracodawców zrzeszonych jest w Wielkopolskich cechach. Ponad 13 000 młodocianych pracowników kształci się w rzemiośle w systemie dualnym. Rzemiosło w Wielkopolsce zatrudnia blisko 60 000 pracowników. Powiedział o strukturze organizacji rzemiosła – Jerzy Bartnik jest Prezesem Związku Rzemiosła Polskiego i jednocześnie Prezesem Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej. Do Związku Rzemiosła Polskiego należą izby rzemieślnicze, do izb należą spółdzielnie rzemieślnicze oraz cechy, natomiast do nich należą rzemieślnicy. Przedstawił kompetencje izb rzemieślniczych i cechów:

- reprezentowanie rzemieślników,
- sprawowanie nadzoru nad nauką zawodu,
- przeprowadzanie egzaminów mistrzowskich, czeladniczych i sprawdzających,
- promowanie rzemiosła i kształcenie zawodowe,
- współpraca z władzami lokalnymi oraz szkołami zawodowymi,
- pomoc w założeniu i prowadzeniu działalności gospodarczej,
- kształcenie młodzieży i dorosłych.

Mówił o zrzeszonych zakładach rzemieślniczych według branż:

- motoryzacyjna 24,6 %,
- budowlano-drzewna 21,3 %,
- usługi osobiste 18,6 %,
- meblowa 12,2 %,
- elektryczna/elektrotechniczna 11,5 %,
- spożywcza 11,3 %,
- artystyczna 0,5 %.

Powiedział, że temat wkładu wielkopolskiego rzemiosła w edukację zawodową przedstawi Iwona Derda – naczelnik Wydziału Oświaty Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej. Dodał, iż za pozwoleniem Przewodniczącej Sejmiku na zakończenie sesji podejdzie jeszcze do mównicy i przedstawi postulaty, z którymi chciałby radnych zapoznać i poprosić o wstawiennictwo w zakresie ich realizacji.

Naczelnik Wydziału Oświaty Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej **Iwona Derda** powiedziała, że bardzo dużym i ważnym obszarem funkcjonowania organizacji rzemieślniczych jest kwestia oświaty zawodowej, która w Wielkopolsce, ale również w całym kraju ma dwa segmenty. Pierwszy to kwestia realizacji przygotowania zawodowego młodocianych pracowników. Druga to potwierdzanie kwalifikacji zawodowych i przeprowadzanie egzaminów mistrzowskich, czeladniczych i sprawdzających. Dodała, iż jest to zadanie zlecone przez Państwo. Izby rzemieślnicze przeprowadzają egzaminy w oparciu o ustawę o rzemiośle oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych. Przedstawiła strukturę zakładów szkolących w rzemiośle w skali kraju oraz strukturę przygotowania zawodowego prowadzonego pod nadzorem izb rzemieślniczych w skali kraju. Wymieniła zawody, w których szkoli się i zdaje egzaminy najczęściej młodocianych pracowników:

- mechanik pojazdów samochodowych,
- fryzjer,
- stolarz,
- monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie,
- cukiernik,
- elektryk,
- kucharz.

Poinformowała, że w Polsce rocznie egzamin czeladniczy zdaje 26 500 osób, z czego w Wielkopolsce 5 500 osób. Egzamin mistrzowski w ciągu roku zdaje w kraju 2 700 osób, a w Wielkopolsce 300 osób. W wielu cechach świadectwa czeladnicze i dyplomy mistrzowskie wręczane są bardzo uroczyście w obecności władz lokalnych, nauczycieli, mistrzów szkolących, rodzin i przyjaciół. Od niedawna organizacje rzemieślnicze prowadzą rzemieślnicze szkoły zawodowe. Aktualnie na terenie Województwa funkcjonują trzy takie szkoły:

- Rzemieślnicza Szkoła Zawodowa Cechu Rzemiosł Różnych w Koninie,

- Rzemieślnicza Szkoła Zawodowa Cechu Rzemiosł Różnych w Wągrowcu,
- Cechowa Szkoła Rzemieślnicza w Gnieźnie.

Nauka w szkole odbywa się w systemie dualnym, a programy nauczania przedmiotów zawodowych zostały opracowane we współpracy z pracodawcami. Izby dokładają starań, aby zajęcia w szkole były atrakcyjne dla uczniów, aby umożliwiały rozwój ich zainteresowań i talentów artystycznych, sportowych i wielu innych. Dbają o to, aby młodzież poznawała tradycję i historię rzemiosła ogólnopolskiego i regionalnego. W 2016 roku pierwsi absolwenci RSZ przystąpili do egzaminu czeladniczego, uzyskując lepsze wyniki w porównaniu z absolwentami innych szkół. Podkreśliła, że po za działalnością prowadzenia szkół rzemieślniczych organizacje rzemiosła również bardzo prężnie realizują kształcenie ustawiczne. Prowadzą ośrodki doskonalenia zawodowego oraz ośrodki kursowe. Takie ośrodki funkcjonują m. in. w Złotowie, Koninie, Słupcy i Krotoszynie. Dla przykładu Ośrodek doskonalenia zawodowego w Krotoszynie prowadzi działalność edukacyjną od 1 lutego 2010 roku, a organem założycielskim i prowadzącym jest Cech Rzemiosł Różnych w Krotoszynie. Dostosowała on teoretycznie młodocianych pracowników z klas wielozawodowych w 28 zawodach. Prowadzi kursy pedagogiczne dla instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz doskonalenia zawodowe osób dorosłych. Zaznaczyła, iż aby w zakładach rzemieślniczych uczniów było dużo i aby dalej można było kultywować te tradycje izby jako organizacje podejmują również szereg działań o charakterze promocyjnym, które mają na celu zachęcenie młodzieży do kształcenia się w zawodach rzemieślniczych. Promowane są także wyroby rzemieślnicze tradycyjne i regionalne na różnego rodzaju imprezach. Naczelnik przedstawiła krótki film, który zaprezentował działania promocyjne prowadzone przez wielkopolskie rzemiosło.

Dyrektor **Tomasz Wika** podziękował Iwonie Derdzie za przedstawienie kwestii związanej z kształceniem zawodowym. Poprosił Bogumiłę Frąckowiak naczelnika Wydziału Promocji Gospodarczej Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej o przedstawienie kwestii związanych z promocją rzemiosła i promocją gospodarczą, którą prowadzą organizacje rzemieślnicze działające na terenie Wielkopolski.

Naczelnik Wydziału Promocji Gospodarczej Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej **Bogumiła Frąckowiak** powiedziała, że cechy wielkopolskie oraz izby, które są na terenie Wielkopolski prowadzą wiele różnorodnych działań promujących z jednej strony rzemiosło, ale również kształcenie zawodowe. Dodała, iż nie sposób dzisiaj wszystkich wymienić.

Mówiła o bardzo ciekawej możliwości promowania rzemiosła i zachęcania młodych ludzi do rozpoczynania nauki w szkołach zawodowych. Wspomniała o przedsięwzięciu, które już ma miejsce od kilku lat, jest to Wielkopolski Festiwal Rzemiosła w Pleszewie. Organizowany jest przez wiele podmiotów. Inicjatorem był Starosta Pleszewski, bardzo ważną rolę odgrywa również Miasto i Gmina Pleszew, Cech Rzemiosł Różnych w Pleszewie, Izba Rzemieślnicza w Kaliszu i Zespół Szkół Usługowo-Gospodarczych w Pleszewie. Podkreśliła, że izby rzemieślnicze prowadzą także szkolenia i kursy w zakresie:

- otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- marketingu i zarządzania,
- efektywnej sprzedaży,
- prawa, podatków, ubezpieczeń społecznych,
- funduszy unijnych i innych instrumentów wsparcia,
- transakcji handlowych,
- ochrony środowiska,
- doskonalenia umiejętności zawodowych,
- podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- Rękodzieła.

Wymieniła projekty realizowane przez rzemiosło:

- staże zagraniczne dla uczniów i nauczycieli szkół zawodowych,
- doradztwo zawodowe,
- podnoszenie kompetencji:
  - informatycznych,
  - marketingowych (e-marketing),
  - proekologicznych,
- upowszechniające:
  - elektromobilności,
  - flexicurity,
  - społecznej odpowiedzialności rzemiosła,
- badające:
  - potrzeby szkoleniowe rzemieślników,
  - wykorzystanie różnych form zatrudnienia i organizacji czasu,
- promujące zakłady rzemieślnicze,
- doradztwa dla przedsiębiorców,

- informacyjne.

Przedstawiła efekty realizowanych projektów:

- 1 920 uczniów uczestniczących w testach kompetencji,
- 21 przygotowanych raportów i publikacji,
- 5 kampanii promujących przeprowadzonych w mediach,
- 400 emisji spotów reklamowych,
- 100 billboardów,
- 4 040 przeprowadzonych wywiadów z przedsiębiorcami,
- 3 874 przeszkolonych osób (w tym 110 w ramach szkoleń ICT),
- 271 uczniów wysłanych na staże zagraniczne,
- 3 087 udzielonych informacji,
- 1 opracowana strategia społecznie odpowiedzialnego rzemiosła,
- 40 planów wdrożenia działań proekologicznych w firmach,
- portal rzemieślniczy,
- 2 gry multimedialne.

Na zakończenie przedstawiła krótki film na temat staży realizowanych przez Wielkopolską Izbę Rzemieślniczą.

Dyrektor **Tomasz Wika** Zaznaczył, iż zdaje sobie sprawę z tego, że ta prezentacja nie daje pełnego obrazu wszystkich działań, którymi izby się na co dzień zajmują. Zawsze pojawiają się trudności i określonego rodzaju potrzeby. O niektóre postulaty, czy potrzeby izby walczą już długo. *Ja tutaj chociażby patrzę na Pana radnego, ówczesnego Starostę Andrzeja Pospieszyńskiego, kiedy w Gostyniu z jego inicjatywy przed wieloma laty zorganizowaliśmy konferencję mającą na celu wprowadzenie działań, które ułatwią, polepszą kształcenie zawodowe.* Przedstawił pierwszy z postulatów – możliwość zawierania umów o praktyczną naukę zawodu na warunkach młodocianego pracownika z osobami, które ukończyły 18 lat. Podkreślił, że od ponad 10 lat izby zabiegają o to, aby taki postulat zrealizować, jednak do tej pory się to nie udało. Prosił Sejmik Województwa Wielkopolskiego o pomoc i promowanie tego. Poinformował, iż wszystkie postulaty są opisane w materiałach, które radni otrzymali. Wymienił kolejne postulaty:

- efektywna organizacja czasu nauki zawodu młodocianych pracowników (tydzień nauki w szkole, tydzień u pracodawcy),
- wprowadzenie tytułu kwalifikacyjnego „pomocnik czeladnika”,

- umożliwienie realizacji kursów doszkalających dla pracowników młodocianych uczących się teorii zawodowej w klasach wielozawodowych w formie e-learningu,
- rozwój sieci doradców zawodowych w gimnazjach i szkołach podstawowych,
- zwiększenie subwencji oświatowej dla szkół zawodowych na młodocianych pracowników,
- rozszerzenie możliwości korzystania ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego przez firmy jednoosobowe oraz osoby współpracujące przy wykonywaniu rzemiosła,
- zwiększenie dostępu firm mikro i małych do funduszy unijnych (utworzenie specjalnego funduszu pożyczkowego dla rzemiosła),
- wprowadzenie obowiązku posiadania kwalifikacji zawodowych przy wykonywaniu rzemiosł związanych z ochroną życia i zdrowia społeczeństwa,
- powszechny samorząd gospodarczy rzemiosła,
- zwiększenie stabilności systemu prawnego regulującego prowadzenie działalności gospodarczej,
- zmniejszenie biurokracji w prowadzeniu działalności gospodarczej,
- racjonalna implementacja prawa unijnego do polskiego systemu prawnego,
- skrócenie postępowań sądowych w sprawach gospodarczych,
- usprawnienie funkcjonowania systemu zamówień publicznych,
- zmniejszenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej,
- zwiększenie znaczenia podatku od nieruchomości jako narzędzia stymulacji rozwoju działalności gospodarczej.

Na zakończenie podziękował za uwagę. Dodał, że wzbogacona prezentacja izb rzemieślniczych jest wywieszona w holu. Zapewnił, iż będzie także czas na zadawanie pytań, dlatego pozostaje do dyspozycji.

Przewodnicząca podziękowała za przedstawienie bardzo interesujących prezentacji. Skierowała słowa uznania za bardzo dobre przygotowanie materiału na sesję Sejmiku WW.

Przewodnicząca SWW **Zofia Szalczyk** zarządziła 20-minutową przerwę, następnie wznowiła obrady.

Ad. 5. Informacja Zarządu Województwa Wielkopolskiego na temat wsparcia rzemiosła przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca **Zofia Szalczyk** udzieliła głosu Wicemarszałkowi Wojciechowi Jankowiakowi, który przedstawił niniejszą informację zgodnie z upoważnieniem Marszałka Marka Woźniaka.

Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego **Wojciech Jankowiak** powiedział, że ruch izb rzemieślniczych w Wielkopolsce sięga początku XX wieku i ma ponad stuletnią historię. *Gdybyśmy w ogóle weszli w historię cechów, rzemiosła to musielibyśmy zacząć mówić o tym, który zawód jest najstarszy, a tego bym chciał uniknąć, dlatego też zatrzymajmy się na tym początku XX wieku. Mam pewien dylemat, dlatego, że jakby nie patrzeć, to jest ponad sto lat historii. Z kolei Samorząd Województwa Wielkopolskiego dopiero w tym roku osiągnie wiek sprawny, będzie miał 18 lat – porównanie mówiąc uczciwie żadne. Na swoje pocieszenie mam tylko to, że ja akurat z izbami rzemieślniczymi kontakt mam znacznie dłuższy, sięgający jeszcze przed Samorząd Województwa Wielkopolskiego, stąd znajomość z Panem Jerzym Bartnikiem, Antonim Ozimkiem, czy z innymi kolegami jest już dosyć długa, a to dlatego, że jestem już w stosownym poważnym wieku.* Zaznaczył, iż gdy spojrzy się na tę krótką historię Samorządu Województwa to ona, gdy rozpoczęła się w roku 1999 od razu rozpoczęła się od wyzwania. Polegało ono na określeniu strategii rozwoju Województwa i wizji, jakie kierunki rozwoju tegoż Województwa Samorząd chciałby, aby rzeczywiście się sprawdzały, aby były wspierane, aby dominowały w tym podejściu przyszłościowym. Przy opracowywaniu strategii rozwoju Województwa posiłkowano się środowiskiem naukowym Miasta Poznania i Wielkopolski. Wówczas naukowcy zaproponowali, iż celem nadrzędnym, strategicznym dla rozwoju Wielkopolski jest edukacja. Zdaniem Wicemarszałka mieli ogromną rację, że społeczeństwo świadome, wykształcone, wyedukowane to społeczeństwo, które ma szansę na rozwijanie regionu, na rozwijanie poziomu swojego życia. Zapytał jednak – jak można było przyjąć strategię w takiej postaci, w sytuacji, gdy w Województwie było dwucyfrowe bezrobocie, gdy w niektórych powiatach bezrobocie przekraczało 20 %. Mówiono wtedy o idei, która była dość odległa zamiast o praktycznym podejściu. Podkreślił, że już w pierwszej kadencji ukazał się schemat logiczny, iż celem nadrzędnym dla Województwa Wielkopolskiego jest nic innego jak przedsiębiorczość, która daje pracę, a wsparta nauką może być podstawą rozwoju i będzie skutkowałą podnoszeniem jakości życia. *Oczywiście w tej pierwszej strategii, którą wówczas ześmy jako Samorząd Województwa przyjmowali, były to najczęściej pobożne życzenia dlatego, że nie było realnych*

instrumentów oddziaływania na te właśnie wybrane cele strategiczne. Nie było instrumentów, które by te cele mogły rzeczywiście wprowadzać w życie. Wspomniał, iż sytuacja zmieniła się diametralnie z momentem, gdy Polska wstąpiła do Unii Europejskiej, gdy Samorząd Województwa stał się dysponentem (częściowym dysponentem) znaczących środków strukturalnych Unii Europejskiej. Pod te możliwości, pod te instrumenty były przygotowywane kolejne strategie, które były przyjmowane w roku 2005, a ostatnia aktualizacja to rok 2012. Obie opierały się na podobnej logice, jedynie rozszerzając schemat – przedsiębiorczość, praca, edukacja, również o kapitał społeczny, środowisko i demografię. W kolejnych wizjach rozwoju Wielkopolski nadal definiowane były te niezmiennie formuły, o których Wicemarszałek już wspominał. Zaznaczył, że w obecnie obowiązującej strategii jednym z podstawowych przedmiotów interwencji są przedsiębiorstwa. Na ich rzecz skierowane jest bezpośrednio cel strategiczny dotyczący wzmocnienia potencjału gospodarczego regionu, a także pozostałe cele pośrednie dotyczące infrastruktury, środowiska, energii, poprawy spójności i bezpieczeństwa naszego regionu. Ze względu na specyfikę gospodarki naszego regionu przedsiębiorczość rozumiemy przede wszystkim jako wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw, ponieważ te dominują w strukturze naszej gospodarki i one są tym najważniejszym potencjałem rozwojowym naszego regionu. W tym pojęciu, w moim mniemaniu mieści się również rzemiosło. Ostatnia perspektywa finansowa, ta w której w tej chwili jesteśmy jest w dużej mierze ukierunkowana na przedsiębiorstwa, które mogą podejmować wyzwania innowacyjne, które będą stawiały na rozwój, na sferę badawczo-rozwojową, na wdrożenia. W którymś z materiałów przeczytałem, że no jaka może być rzeczywiście innowacyjność u fryzjera. U mojego, do którego chodzę rzeczywiście tej innowacyjności nie widzę, ale wydaje mi się, że to jest daleko idące uproszczenie dlatego, że sprawa jest ogromnej wagi. W minionej perspektywie finansowej, którą mamy za sobą, gdzie również dominowała pomoc i wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw najwięcej projektów otrzymało dofinansowanie i były to projekty przede wszystkim zakładów kosmetycznych, gdzie dofinansowanie otrzymały te urzędnicy do opalania. Ale czy to rzeczywiście wpływało na rozwój naszego regionu, na te czynniki rozwojowe, o których mówimy? Drugie pod względem ilości uzyskanych projektów to były prywatne gabinety stomatologiczne, które również jako przedsiębiorcy uzyskiwali tą pomoc. Z drugiej strony bardzo dobrze się stało, że tego typu ukierunkowanie wsparcia na wyższe technologie, na innowacje są dominującym w obecnej perspektywie finansowej. To być może utrudnia podejście do środków finansowych, ale nie wyklucza. Jest taka możliwość. Jesteśmy po ogromnej dyskusji, która się toczyła, w której środowiska rzemieślnicze uczestniczyły.

Wyznaczenie specyficznych cech, specyficznych kierunków rozwoju naszego regionu – specyficznych i dlatego też nazywanych inteligentnymi specjalizacjami, co jest tą sferą, która w naszym Województwie powinna i może dominować. Powiedział, iż po długich dyskusjach zostało wyłonionych sześć takich podstawowych płaszczyzna, które Samorząd Województwa Wielkopolskiego chciałby wspierać w sposób szczególny:

- biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów,*
- wnętrza przyszłości,*
- przemysł jutra,*
- wyspecjalizowane procesy logistyczne,*
- rozwój oparty na ICT,*
- nowoczesne technologie medyczne.*

To brzmi bardzo groźnie, ale gdy spojrzymy we wnętrze, co w tych specjalizacjach się rzeczywiście mieści, to przynajmniej w tych czterech pierwszych, które wymieniłem, to są płaszczyzny, w których może znaleźć i znajduje swoje miejsce działalność rzemieślnicza. Wnętrza przyszłości, budownictwo, wyposażenie mieszkań, nowe w tym zakresie technologie, nowe materiały, nowe urządzenia, to jest to, co rzemieślnicy wykonują. Wspomniał, iż na każdym etapie tworzenia tych strategicznych dokumentów, w oparciu o które uruchamia się instrumenty wsparcia również uczestniczyli przedstawiciele środowiska rzemieślniczego i za te konsultacje, dyskusję, wspólną pracę serdecznie podziękował. Dodał, że to wносиło pełnię obrazu w tym zakresie, ale nie tylko na tym etapie. Wszędzie indziej w gremiach, które wokół Samorządu Województwa są afiliowane znajdują się przedstawiciele rzemiosła. Ja ze swej strony chciałem bardzo serdecznie podziękować np. Panu Karolowi Pufalowi, który przez dwie kadencje przewodniczył Wojewódzkiej Radzie Zatrudnienia, organowi, który jest ogromnie ważny, jeżeli mówimy o interwencji na rynku pracy, ale jeżeli mówimy również i o szkoleniu, szkoleniu zawodowym, o którym była już tu dzisiaj mowa. Wiele dokumentów strategicznych, które są podstawa interwencji było wypracowywanych wspólnie i takiej współpracy chciałbym sobie życzyć również na przyszłość. Dziś pozwolimy sobie w skrótovej formie Państwu przedstawić to, co rzeczywiście na dziś Samorząd Województwa w sposób bezpośredni, bądź pośredni oferuje środowisku rzemieślniczemu. W związku z tym będą dwie prezentacje dotyczące Programu Regionalnego – jedna dotyczący Europejskiego Funduszu Społecznego, druga Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, ale również prezentacja Wojewódzkiego Urzędu Pracy, który w tym przypadku jest kluczowy. Prezentacja przedstawiona przez Panią dyrektor Departamentu Polityki

Regionalnej, mówiąca o innych instrumentach i możliwościach dostępnych dla rzemiosła. No i oczywiście Departamentu Gospodarki, gdzie ta współpraca z rzemiosłem jest na co dzień i który również oferuje pewne w tym zakresie propozycje. Tak będzie się przedstawiała dzisiaj druga część naszej sesji. Serdecznie dziękuję za dotychczasową współpracę i chciałbym mieć prośbę i życzenie, abyśmy tak harmonijnie mogli w następnych latach również współdziałać.

Przewodnicząca **Zofia Szalczyk** poprosiła o zabranie głosu zastępcę dyrektora Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego – Pawła Napierałę. Zwróciła uwagę osobom prezentującym, aby ich wypowiedzi ze względu na reżim czasowy nie przekraczały dziesięciu minut.

Zastępca dyrektora Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego **Paweł Napierała** przedstawił prezentację, która stanowi załącznik do protokołu na temat „Wsparcie dla przedsiębiorstw w ramach WRPO 2014-2020 z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego”. Fundusz ten co do zasady wspiera inwestycje twarde, w przypadku przedsiębiorców to przede wszystkim środki trwałe (budynki, wartości niematerialne i prawne). Zaznaczył, że prezentacja ta nie jest bardzo szczegółowym kompendium, jest to raczej drogowskaz, który wskaże obszary w ramach których można szukać dofinansowania. Przed przystąpieniem do omawiania nowej perspektywy 2014-2020 podał kilka danych statystycznych z poprzedniej perspektywy. W znaczny sposób zostały wsparte przedsiębiorstwa m.in.: w ramach funduszy bezzwrotnych/dotacyjnych podpisano 1 659 umów o dofinansowanie; wybudowano 40 zmodernizowanych budynków. W poprzedniej perspektywie finansowej funkcjonowała także inicjatywa Jeremie (fundusze zwrotne dla przedsiębiorców). Wśród tego mechanizmu wsparto 9 677 przedsiębiorstw. Omówił wybrane działania w obecnym okresie programowania:

- Działanie 1.2. Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski (typy projektów: wsparcie infrastruktury B+R; prowadzenie badań przemysłowych i/lub eksperymentalnych prac rozwojowych; wsparcie przygotowania do wdrożenia własnych lub zakupionych wyników badań) – maksymalny poziom dofinansowania: do 80% kosztów kwalifikowalnych,
- Poddziałanie 1.4.1. Kompleksowe wsparcie rozwoju działalności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych dla przedsiębiorstw posiadających plan rozwoju eksportu (typy projektów: wdrażanie planu rozwoju eksportu poprzez doradztwo i opracowania w zakresie wdrożenia nowych modeli biznesowych, strategii finansowych, opracowania wizerunku przedsiębiorcy na rynkach zagranicznych; poszukiwanie

- partnerów na rynkach docelowych; uzyskanie dokumentów niezbędnych do wprowadzenia produktów lub usług na rynki zagraniczne oraz udział w zagranicznych imprezach targowych i misjach gospodarczych) – maksymalny poziom dofinansowania: do 85% kosztów kwalifikowalnych,
- Poddziałanie 1.5.2. Wzmocnienie konkurencyjności kluczowych obszarów gospodarki regionu (typy projektów: wsparcie wysoko innowacyjnych projektów wdrażających innowacje procesowe, produktowe, nietechnologiczne poprzez inwestycje w: środki trwałe i wartości niematerialne i prawne) – maksymalny poziom dofinansowania: do 45% kosztów kwalifikowalnych,
  - Poddziałanie 1.5.3. Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez poprawę efektywności energetycznej (typy projektów: podniesienie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach poprzez: modyfikację procesów technologiczno-produkcyjnych pod kątem efektywności energetycznej (przebudowa linii technologicznych, zastosowanie technologii odzysku energii, itp.); kompleksowa modernizacja energochłonnych obiektów działalności przedsiębiorstw; inwestycje w zakresie instalacji wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych) – maksymalny poziom dofinansowania: do 65% kosztów kwalifikowalnych,
  - Poddziałanie 3.1.1. Wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii (typy projektów: budowa, rozbudowa oraz przebudowa instalacji służących do wytwarzania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, (wraz z ewentualnym podłączeniem do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej) z wykorzystaniem: energii wiatrowej - do 5 MWe; energii słonecznej - do 2 MWe/MWth; biomasy - do 5 MWth; energii geotermalnej - do 2 MWth oraz biogazu - do 1 MWe) – maksymalny poziom dofinansowania: do 85% kosztów kwalifikowalnych (z zastrzeżeniem projektów generujących dochód oraz objętych pomocą publiczną),
  - Poddziałanie 3.1.2. Dystrybucja energii z odnawialnych źródeł energii (typy projektów: budowa oraz przebudowa sieci umożliwiających przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego – projekty realizowane przez OSD (operatorów systemu dystrybucyjnego) dotyczące sieci dystrybucyjnej o napięciu SN i nn poniżej 110kV) – maksymalny poziom dofinansowania: do 85% kosztów kwalifikowalnych (z zastrzeżeniem projektów generujących dochód oraz objętych pomocą publiczną).

Poinformował, że w obecnym okresie programowania funkcjonować będzie, tak jak to miało miejsce w poprzednim okresie inicjatywa Jeremie, dzięki której przedsiębiorcy będą mogli uzyskiwać pożyczki i poręczenia, ale będą to zawsze instrumenty zwrotne. W 2016 r. Zarząd Województwa Wielkopolskiego podpisał umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (Menadżer Funduszy Funduszu) w ramach Poddziałania 1.5.1. Instrumenty finansowe podnoszące konkurencyjność MŚP. Środki WRPO w ramach podpisanej umowy to: 516 780 000 PLN. W II kwartale 2017 r. BGK rozpocznie procedurę wyboru Pośredników Finansowych. Pośrednicy Finansowi rozpoczną udzielanie produktów finansowych (pożyczek, poręczeń) ostatecznym odbiorcom – MŚP. Przedstawił harmonogram naborów w 2017 r. – wsparcie przedsiębiorstw:

- Działanie 1.2. Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski – IV kwartał 2017 r.,
- Poddziałanie 1.5.3. Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez poprawę efektywności energetycznej – II kwartał 2017 r.,
- Poddziałanie 3.1.1. Wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii – II kwartał 2017 r.,
- Poddziałanie 3.1.2 Dystrybucja energii z odnawialnych źródeł – III kwartał 2017 r.

Dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego **Sylwia Wójcik** przedstawiła prezentację, która stanowi załącznik do protokołu na temat „Wsparcie dla Rzemiosła w ramach WRPO 2014+ z Europejskiego Funduszu Społecznego”. Przedstawiła możliwe interwencje:

1. Wsparcie na rzecz tworzenia nowych przedsiębiorstw:
  - Działanie 6.1 (WUP), Działanie 6.3 Samozatrudnienie i przedsiębiorczość,
  - Działanie 6.5. Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych typ. Outplacement,
  - Poddziałanie 7.3.2. Ekonomia społeczna - projekty konkursowe.
2. Wsparcie istniejących przedsiębiorstw:
  - Działanie 6.5. Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych (PSF) Baza Usług Rozwojowych,
  - Poddziałanie 6.6.1 Wspieranie aktywności zawodowej pracowników poprzez działania prozdrowotne typ: ergonomia,
  - Poddziałanie 7.3.2. Ekonomia społeczna - projekty konkursowe.
3. Kształcenie zawodowe:

- Poddziałanie 8.3.1 Kształcenie zawodowe młodzieży,
- Poddziałanie 8.3.2 Kształcenie zawodowe dorosłych.

Dyrektor przedstawiła krótko wszystkie wymienione powyżej interwencje:

- 6.1 / 6.3 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy / Samozatrudnienie i przedsiębiorczość – rozwój regionu poprzez wzrost liczby nowopowstałych trwałych przedsiębiorstw oraz generowania w nich nowych miejsc pracy. Etapy projektu – formy wsparcia:
  - diagnoza kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej,
  - szkolenie lub doradztwo przygotowujące do rozpoczęcia działalności gospodarczej,
  - dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
  - wsparcie pomostowe (pomostowe wsparcie szkoleniowo-doradcze, pomostowe wsparcie finansowe).
- 6.5 Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych – Outplacement – zaplanowane, kompleksowe działania, mające na celu skuteczną organizację procesu zwolnień poprzez zaprojektowanie i udzielenie pomocy zwalnianym pracownikom w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej, prowadzące do utrzymania lub podjęcia i utrzymania zatrudnienia, a także wsparcie osób odchodzących z rolnictwa, posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, ukierunkowane na podjęcie zatrudnienia poza rolnictwem. Wsparcie typu outplacementowego skierowane jest dla osób przewidzianych do zwolnienia, zagrożonych zwolnieniem z pracy lub zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika. Działania aktywizacyjne – formy wsparcia:
  - doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję - obowiązkowy element wsparcia,
  - pośrednictwo pracy, poradnictwo psychologiczne,
  - szkolenia, kursy, staże, studia podyplomowe, praktyki zawodowe,
  - subsydiowane zatrudnienie,
  - dodatek relokacyjny,

- wsparcie finansowe na założenie własnej działalności gospodarczej w formie dotacji połączone z pomostowym wsparciem finansowym oraz doradczo – szkoleniowym (do wysokości nieprzekraczającej 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej obowiązującej w dniu przyznania wsparcia – ok. 24 tys. złotych),
  - Wsparcie pomostowe – usługi szkoleniowo-doradcze.
- 6.5 Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych - Baza Usług Rozwojowych (BUR) – to platforma, za pośrednictwem której przedsiębiorcy oraz ich pracownicy mogą wybrać odpowiednią ofertę i zapisać się na usługi rozwojowe (m.in.: szkolenia, doradztwo, mentoring, coaching),
- zapewnia powszechny dostęp do informacji na temat podmiotów świadczących usługi rozwojowe oraz ich oferty tak, aby każdy przedsiębiorca (instytucja) lub zainteresowana osoba prywatna mogła w sposób prosty i szybki wyszukać propozycję rozwojową dopasowaną do swoich potrzeb,
  - daje możliwość zamówienia „usługi szytej na miarę”, czyli takiej, która odpowiada w sposób bezpośredni na potrzeby przedsiębiorcy,
  - część z usług rozwojowych dostępnych na platformie BUR, przeznaczona dla przedsiębiorców i ich pracowników, współfinansowana jest ze środków publicznych,
  - w ramach Działania 6.5 WRPO realizowane są projekty oferujące wsparcie rozwojowe w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania (PSF),
  - istotne informacje o BUR oraz aktualnych działaniach związanych z rejestrem dostępne są na stronie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, która administruje BUR <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl/>.
- 6.6 Wspieranie aktywności zawodowej pracowników poprzez działania prozdrowotne – ergonomia pracy i przekwalifikowanie. Możliwa jest realizacja projektów obejmujących programy zakładające eliminowanie czynników zagrażających zdrowiu w miejscu pracy, w tym projekty w zakresie poprawy ergonomii pracy. Typy projektów:
- przygotowanie analizy występowania niekorzystnych czynników zdrowotnych w miejscu pracy/identyfikacja zagrożeń na stanowisku pracy, ocena ryzyka zawodowego związanego z tymi zagrożeniami oraz programów naprawczych przyczyniających się do ich minimalizacji,

- wdrożenie programów naprawczych minimalizujących czynniki wpływające negatywnie na zdrowie pracowników,
  - projekty/programy dotyczące przekwalifikowania pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie są zawsze realizowane wraz z projektami/programami dotyczącymi ergonomii pracy.
- 7.3.2 Ekonomia społeczna projekty konkursowe realizowane przez akredytowane Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej. Wsparcie w ramach poddziałania kierowane jest do:
- podmiotów ekonomii społecznej i ich kadry zarządzającej oraz pracowników,
  - osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
  - osób planujących założenie PES lub podjęcie pracy w PES,
  - osób prawnych planujących założenie PES.

Typy projektów:

- Kompleksowe projekty akredytowanych Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej zakładające łącznie:
  - dotacje na tworzenie PES i tworzenie miejsc pracy w PES,
  - świadczenie usług animacyjnych, inkubacyjnych i biznesowych dla wsparcia rozwoju ekonomii społecznej, zgodnie z KPRES i standardami określonymi przez MPiPS,
  - podnoszenie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników PES w ramach procesów biznesowych.
- 8.3.1 Kształcenie zawodowe młodzieży. Typy projektów:
- projekty służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych uczniów/wychowanków szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe,
  - wyposażenie/doposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia w zawodach w warunkach zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej,
  - doskonalenie kompetencji nauczycieli kształcenia zawodowego, instruktorów praktycznej nauki zawodu,
  - projekty w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego dla młodzieży, w tym doposażenie w niezbędny sprzęt umożliwiający prowadzenie doradztwa,

podnoszenie kompetencji osób prowadzących doradztwo w przedmiotowym zakresie,

- o tworzenie/wspieranie wysokiej jakości wyspecjalizowanych ośrodków kształcenia i szkolenia, tj. Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU,
- o doskonalenie systemu nauki zawodu organizowanej u pracodawców rzemieślników, ze szczególnym uwzględnieniem podnoszenia jakości szkolenia praktycznego i teoretycznego organizowanego dla młodocianych pracowników dokształcających się w systemie szkolnym i pozaszkolnym (dotyczy projektów we współpracy z cechami rzemieślniczymi zrzeszonymi w Izbach Rzemieślniczych).

– 8.3.2. Kształcenie zawodowe dorosłych. Typy projektów:

- o wsparcie uczenia się w formach pozaszkolnych organizowanych we współpracy z pracodawcami (np. kwalifikacyjne kursy zawodowe, kursy umiejętności zawodowych itp.),
- o wsparcie osób zgłaszających potrzebę formalnego potwierdzenia posiadanych kwalifikacji zawodowych, zdobytych w sposób poza formalny i nieformalny.

Dyrektor wspomniała również o harmonogramie wybranych naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ na 2017 rok.

Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy **Barbara Kwapiszewska** przedstawiła prezentację, która stanowi załącznik do protokołu na temat „Wsparcie rzemiosła przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego ze środków krajowych”. Powiedziała, że WUP realizuje w imieniu Samorządu WW politykę na Wielkopolskim rynku pracy i ściśle współpracuje z przedsiębiorcami. W Wielkopolsce jest ich zarejestrowanych ponad 420 tys., z tego ponad 90 % to są mikro małe i średnie przedsiębiorstwa. To właśnie te przedsiębiorstwa tworzą miejsca pracy dla osób bezrobotnych i wpływają na to, że bezrobocie w Województwie Wielkopolskim jest tak małe (najniższe w kraju) i wynosi 5 %. Wymieniła formy wsparcia dla rzemieślników finansowane z Funduszu Pracy:

- refundacja podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – starosta z Funduszu Pracy może zrefundować podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego

- bezrobotnego w wysokości nie wyższej niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia (tj. obecnie 25 313,52 zł),
- przyznawanie bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej – starosta z Funduszu Pracy może przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności, w wysokości nie wyższej niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia (tj. obecnie 25 313,52 zł),
    - o w 2016 roku ze środków Funduszu Pracy urzędy pracy z terenu Wielkopolski przyznały dotacje na działalność gospodarczą 3 761 osobom bezrobotnym, w tym 23% osób, które zdecydowały się na własny biznes było z wykształceniem zasadniczym zawodowym,
    - o nowo otwierane zakłady wspomagają wielkopolskie rzemiosło m.in. branże: budowlaną, fryzjerstwo i zabiegi kosmetyczne, konserwację i naprawę pojazdów samochodowych,
  - staż – nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązywania stosunku pracy między pracodawcą a skierowaną na staż osobą bezrobotną. Pracodawca, w związku z przyjęciem osoby bezrobotnej na staż, nie ponosi żadnych kosztów, natomiast stażysta w tym czasie otrzymuje stypendium, które jest wypłacane przez starostę. Stypendium stażowe wynosi 120% zasiłku (tj. 997,40 zł). PUP może skierować do pracodawcy bezrobotnych do odbycia stażu przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy. PUP może skierować do odbycia stażu na okres do 12 miesięcy bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia,
  - prace interwencyjne – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę (od 6 do 18 miesięcy, a jeśli aktywizowana osoba jest w wieku powyżej 50. roku życia od 6 miesięcy do 4 lat) z częściowym dofinansowaniem pracodawcy wynagrodzenia przez PUP. Po okresie wsparcia pracodawca jest zobowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 3 miesięcy. Maksymalna kwota wsparcia (refundacja wynagrodzenia, nagród i składek na ubezpieczenia społeczne): w pełnym wymiarze czasu pracy (831,10 + 149,60*) 980,70 zł; w pełnym wymiarze - refundacja za co drugi miesiąc od kwoty minimalnego wynagrodzenia (2 000,00 + 360,00*) 2 360,00 zł,

- Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) to instrument finansowany z części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy:
  - na wniosek pracodawcy, na podstawie umowy, starosta może przyznać środki z KFS na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy w wysokości 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika, a w przypadku mikroprzedsiębiorstw w wysokości 100%, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika,
  - mimo, że limit środków KFS dla województwa wielkopolskiego na 2017 rok wynosi 15 mln zł i jest blisko 2,5 mln większy niż w roku 2016 nie zaspokaja on zapotrzebowania pracodawców z Wielkopolski, które stale wzrasta,
  - priorytety wydatkowania środków KFS na rok 2017 to:
    - wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w sektorach: przetwórstwo przemysłowe (produkcja artykułów spożywczych, produkcja wyrobów tekstylnych, produkcja odzieży, produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych, poligrafia), transport i gospodarka magazynowa oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
    - wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych,
    - wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Powiedziała o art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - program Praca dla Młodych:

- od 1 stycznia 2016 roku młodzi bezrobotni do 30. roku życia, zarejestrowani w PUP oraz pracodawcy lub przedsiębiorcy zainteresowani ich zatrudnieniem, mogą skorzystać z tego instrumentu rynku pracy,
- wprowadzone rozwiązanie przewiduje, że pracodawca lub przedsiębiorca, który podpisze umowę z PUP otrzyma przez 12 miesięcy refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenie, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne zatrudnionego w pełnym wymiarze bezrobotnego do 30. roku życia,

- po zakończeniu refundacji pracodawca lub przedsiębiorca musi utrzymać zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy przez minimum 12 miesięcy. W tym czasie pracodawca lub przedsiębiorca będzie miał dostęp do środków KFS na podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej osoby,
- maksymalna wysokość refundacji wynosi do 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia, tj. 2 000,00 zł + składki ZUS ok. 18% = 2 360,00 zł/osobę/miesiąc.

Wspomniała o nowej inicjatywie, która jest tworzona przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego wspólnie z Urzędem Miasta Poznania tzw. „Zaułek Rzemiosła” – Poznański program promocji i wsparcia rzemiosł unikatowych. Program został opracowany w celu wsparcia procesu rewitalizacji gospodarczej, społecznej i kulturowej wybranych obszarów Miasta Poznania, promocji i ochrony rzadkich specjalności rzemieślniczych oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych rzemieślników. Partnerzy Programu odpowiedzialni za jego realizację to:

- Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o. (ZKZL),
- Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu (WIR),
- Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu (WUP),
- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu (PUP),
- Urząd Miasta Poznania - Wydział Działalności Gospodarczej i Rolnictwa (WDGR).

Mówiła także o wykazie zawodów refundowanych. Do zadań Samorządu Województwa w zakresie polityki rynku pracy należy coroczne określanie i ogłaszanie w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym, w terminie do dnia 30 kwietnia, po zasięgnięciu opinii Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określonej w przepisach o systemie oświaty wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy. Nowy wykaz zawiera 111 zawodów i uwzględnia wyniki Barometru Zawodów, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Wielkopolsce oraz wykaz zawodów, w których prowadzona jest u rzemieślników nauka zawodu młodocianych pracowników, opracowywany przez Związek Rzemiosła Polskiego. Poinformowała, że uśrednione wyniki badania „Barometr

Zawodów 2017” realizowanego w wielkopolskich powiatach nie wykazały nadwyżki w zawodach rzemieślniczych. Wśród zawodów deficytowych wiele dotyczy branży budowlanej, wśród nich występują betoniarze, zbrojarze, brukarze, cieśle, stolarze budowlani, dekarze, blacharze budowlani, murarze, tynkarze i posadzkarze. Ponadto poszukiwani będą również fryzjerzy, kucharze, piekarze, spawacze, ślusarze i tapicerzy.

Zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki **Jakub Jackowski** przedstawił prezentację, która stanowi załącznik do protokołu na temat „Wsparcie dostępne dla rzemiosła realizowane przez Departament Gospodarki”. Przedstawił zadania Departamentu Gospodarki:

- koordynacja działań na rzecz kształtowania kompleksowej polityki działania w zakresie rozwoju gospodarczego województwa wielkopolskiego,
- współpraca z przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu oraz z innymi partnerami społecznymi,
- kreowanie oraz koordynacja działań na rzecz tworzenia powiązań gospodarki z nauką,
- koordynacja współpracy międzynarodowej na rzecz rozwoju gospodarczego,
- realizacja oraz koordynacja działań promocyjnych na rzecz rozwoju gospodarczego województwa, budowanie Marki Wielkopolski.

Wymienił Inteligentne specjalizacje Wielkopolski (RIS 3):

- Wnętrza przyszłości,
- Wyspecjalizowane procesy logistyczne,
- Przemysł jutra,
- Rozwój oparty na ICT,
- Nowoczesne technologie medyczne,
- Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów.

Powiedział, że Departament oferuje Wsparcie Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) poprzez:

- profesjonalizację,
- warsztaty podnoszące kwalifikacje,
- dopasowanie usług IOB do potrzeb przedsiębiorstw,
- rozwijanie oferty specjalistycznego wsparcia dla przedsiębiorstw.

Zastępca dyrektora powiedział o projekcie pozakonkursowym „Gospodarna Wielkopolska”, który jest współfinansowany w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020, Działanie 1.4 Internacjonalizacja gospodarki regionalnej, Poddziałanie 1.4.2 Promocja gospodarcza regionu. Termin realizacji tego projektu to luty

2016 – czerwiec 2021. Dodał, iż promocja realizowana będzie w trzech obszarach: gospodarczym, inwestycyjnym oraz Marka Wielkopolska. Następnie omówił promocję gospodarczą:

- udział w międzynarodowych imprezach targowych,
- analizy wybranych rynków zagranicznych,
- platforma internetowa – baza wiedzy dla eksporterów i inwestorów (www.iw.org.pl),
- materiały promocyjno-informacyjne o wielkopolskiej gospodarce.

Zastępca dyrektora wymienił aktualne nabory na targi:

- Targi AGROEXPO CORFERIAS, 13-23 lipca 2017 Bogota (Kolumbia), Inteligentna Specjalizacja: Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów, nabór trwa do dnia 31 marca 2017 r.,
- materiały promocyjno-informacyjne o wielkopolskiej gospodarce. Targi SIAL INTERFOOD 2017, 22-25 listopada 2017 r., Dżakarta (Indonezja), Inteligentna Specjalizacja: Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów, nabór trwa do dnia 31 marca 2017 r.,
- Targi DESIGN INSPIRE 2017, 7-9 grudnia 2017 r., Hong Kong (Chiny), Inteligentna Specjalizacja: Wnętrza Przyszłości, nabór trwa do dnia 31 marca 2017 r.,
- Targi SIAL Middle East Abu Dhabi 2017, 11-13 grudnia 2017 r., Abu Dhabi (Zjednoczone Emiraty Arabskie), Inteligentna Specjalizacja: Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów, nabór trwa do dnia 31 marca 2017 r.

Przedstawił zakres wsparcia dla uczestników targów:

- dostęp i miejsce na wspólnym stoisku regionalnym,
- koszty wejściówek na targi,
- noclegi ze śniadaniem w czasie trwania targów i noc poprzedzającą targi dla jednego przedstawiciela,
- transportu wewnętrznego na terenie kraju (przejazd na trasie lotnisko-hotel-lotnisko oraz hotel-targi-hotel),
- opiekę nad uczestnikami,
- organizację spotkań B2B.

Omówił także Markę Wielkopolski w ramach projektu „Gospodarna Wielkopolska”. Poinformował, że Departament Gospodarki realizuje projekt Wielkopolskie Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE) realizowany w ramach Programu Operacyjnego

Innowacyjna Gospodarka Poddziałania 6.2.1 Wsparcie dla sieci centrów obsługi inwestorów i eksporterów.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej **Danuta Sowińska** przedstawiła prezentację, która stanowi załącznik do protokołu na temat „Wsparcie dla przedsiębiorstw w ramach Krajowych Programów Operacyjnych”. Zaznaczyła, że wsparcie oferują dwa programy: Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020 (PO IR) oraz Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER). W ramach programu PO IR wymieniła i omówiła pięć płaszczyzn w ramach których można otrzymać dofinansowanie:

– Start-up:

- Starter - finansowanie przez pośredników finansowych (fundusze VC) innowacyjnych MŚP (etap preinkubacji, inkubacji i startu),
- Biznest - inwestycje z aniołami biznesu w innowacyjne MŚP będące w fazie startu i wczesnego rozwoju,
- ScaleUp,
- Fundusz Pożyczkowy Innowacji,
- BRIDGE Alfa.

– Projekty badawczo – rozwojowe:

- badania przemysłowe i prace rozwojowe,
- sektorowe programy B+R,
- wsparcie dla MŚP na zakup usług od jednostek naukowych,
- infrastruktura B+R.

– Przygotowanie do wdrożenia:

- ochrona własności przemysłowej,
- akredytowane Instytucje Otoczenia Biznesu.

– Faza inwestycyjna:

- wdrożenie wyników prac B+R na rynek,
- kredyt na innowacje technologiczne,
- fundusz gwarancyjny wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw.

– Działania powdrożeniowe:

- Go to Brand – promocja produktów i usług na rynkach zagranicznych,
- wsparcie w dostępie do rynku kapitałowego.

Następnie zastępca dyrektora omówiła I Oś Priorytetową: Osoby młode na rynku pracy. Typy projektów to m.in.: wsparcie osób młodych (do 29. roku życia) w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej, poprzez: udzielenie pomocy bezzwrotnej (dotacji); doradztwo i szkolenia; wsparcie pomostowe. Instytucje, które udzielają wsparcia to: Powiatowe Urzędy Pracy; Ochotnicze Hufce Pracy; agencje zatrudnienia oraz instytucje szkoleniowe i inne. Powiedziała o Działaniu 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki. Typy projektów to m.in.: przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu; model współpracy pracodawców funkcjonujących w specjalnych strefach ekonomicznych (SSE) ze szkołami oraz placówkami kształcenia zawodowego. Dodała, iż wsparcia w tym zakresie udziela Ministerstwo Edukacji Narodowej. Poinformowała o Działaniu 2.1 Równość szans mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym w dostępie do zatrudnienia, rozwoju kariery, godzenia życia zawodowego i prywatnego, w ramach którego wsparcia udziela Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wspomniała również o Działaniu 2.2 Wsparcie na rzecz zarządzania strategicznego przedsiębiorstw oraz budowy przewagi konkurencyjnej na rynku, gdzie instytucją udzielającą wsparcia jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. Na zakończenie prezentacji zastępca dyrektora podała adresy Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich.

Przewodnicząca **Zofia Szalczyk** podziękowała wszystkim osobom prezentującym tą część porządku obrad. Wyraziła nadzieję, iż przygotowane prezentacje będą udostępnione zarówno gościom, jak i radnym. Zaznaczyła, że wspólną intencją Sejmiku i Zarządu Województwa Wielkopolskiego było to, aby podczas Nadzwyczajnej sesji Sejmiku WW poświęconej rzemiosłu przedstawić wykaz instrumentów wsparcia, które obecnie są dostępne. Dodała, iż nie było intencją szczegółowe omawianie tych instrumentów. Podkreśliła, że jeśli ktoś byłby zainteresowany pogłębianiem wiedzy na ten temat to są dostępne różne formy zasięgnięcia informacji m. in. w punktach, które zostały przedstawione na końcu prezentacji.

Ad. 6. Dyskusja.

Przewodnicząca **Zofia Szalczyk** zwróciła się z ogólną uwagą do gości. Poinformowała, że głosy udziela według kolejności zgłoszeń, a wypowiedź musi być bardzo krótka. Zaznaczyła, iż nie jest przyjęte na posiedzeniu Sejmiku prowadzenie długich debat, wystarczająco dobrze można wyartykułować swoje oczekiwania w bardzo krótkim stwierdzeniu. Przewodnicząca otworzyła dyskusję na temat rzemiosła. Zwracając się do

radnych powiedziała, że najpierw głosu udzieli gościom, a następnie radnym. Zaprosiła gości do udziału w dyskusji. Poprosiła, aby każdy zabierający głos przedstawił się celem prawidłowego odnotowania w protokole.

Jako pierwszy głos zabrał Jacek Dudkiewicz – reprezentant Cech Rzemiosł Różnych w Jarocinie, działający na terenie powiatu jarocińskiego, zrzeszający ponad 200 rzemieślników, zatrudniający 250 pracowników, szkolący 500 uczniów w trzyletnim cyklu szkolenia. Wspominał o radnym Janie Grzešku, który jest prezesem Banku Spółdzielczego w Jarocinie. Powiedział, że wszystkie informacje do rzemiosła Jarocińskiego są przekazywane na bieżąco podczas spotkań z rzemieślnikami, przedsiębiorcami odbywającymi się w Cechu Rzemiosł Różnych w Jarocinie. Korzystając z możliwości wypowiedzi podzielił się spostrzeżeniami na temat rzemiosła obserwując je na przestrzeni wieków. Kiedyś przynależność do organizacji rzemieślników musiała być obligatoryjna. Wspomniana obligatoryjność skończyła się wraz z ustawą z 1989 roku – wprowadzeniem liberalizmu gospodarczego, czyli wolnego rynku. Od tego czasu organizacje rzemieślnicze zostały pozbawione tej przynależności obligatoryjnej. Zaznaczył, że ustawa zniosła przepisy o obligatoryjności, przynależności do organizacji cechowych, a zarazem konieczność posiadania uprawnień do prowadzenia działalności gospodarczej. W efekcie tego nie było potrzeby zdobywania kolejnych szczebli zawodowych edukacji rzemieślniczej. Każdy mógł założyć i prowadzić własną działalność, wiedza i umiejętności nie były wymagane. Zatrudniano pracowników, a właściciel pozostawał figurantem. Jakość świadczonych usług, czyli produkowanych wyrobów miał zweryfikować wolny rynek, co nie zawsze miało odzwierciedlenie w rzeczywistości. Podkreślił, iż organizacje cechowe często spotykają się z niesolidnością wykonywanych usług. Klienci składają skargi na wykonawców, gdyż są przekonani, że nadzór nad zakładami i przedsiębiorcami prowadzą cechy. Powiedział, że brak konieczności posiadania kwalifikacji do świadczenia usług doprowadził do patologii upowszechniania tzw. samozatrudnienia do którego nakłaniany są pracownicy w celu obniżenia kosztów zatrudnienia. Brak konieczności potwierdzenia kwalifikacji zawodowych przez właścicieli małych zakładów usługowo-produkcyjnych zaczyna być odczuwalny w zakresie posiadanych uprawnień do szkolenia uczniów. Dodał, iż zaczyna być odczuwalny brak kandydatów na rzemieślników – nauczycieli zawodów, a co za tym idzie niedługo nie będzie rzemieślników, szczególnie w branżach budowlanych – murarzy, dekarzy, zbrojarzy, brukarzy itd. Zabraknie także różnych innych zawodów, takich jak: krawców, szewców, tych ludzi, którzy mogli zgodnie z obowiązującymi przepisami przekazywać swoją wiedzę

praktyczną i teoretyczną kolejnemu pokoleniu. W krajach europy zachodniej, tak jak i w Polsce rzemiosło ma swoje historyczne uwarunkowania. Nierzadko nazywane jest najstarszą szkołą świata, ponieważ szkoły średnie i uniwersytety powstały o wiele lat później. Poinformował, że rzemiosło doceniane było nawet w okresie PRL-u. Władza komunistyczna nie zlikwidowała rzemiosła pomimo, iż w początkowych latach po II Wojnie Światowej mocno prześladowała rzemieślników nazywając ich wyzyskiwaczami ludu. To wtedy utrwaliło się słowo „prywaciarz”. Zaznaczył, iż władza komunistyczna wiedziała, że likwidując rzemieślnicze zakłady doprowadzi do upadku drobnej twórczości i usług, a państwowe i spółdzielcze zakłady nie zrównoważą rynku usług. Polska przeżyła okres socjalizmu, a po odzyskaniu niepodległości w 1989 roku władza zaczęła rozmontowywać struktury rzemieślnicze nie dostrzegając jako partnera rzemieślnika w życiu edukacyjnym młodego pokolenia w społeczeństwie. Na piedestale stawiano kształcenie w liceach, w technikach, w szkołach wyższych, a zasadnicze szkoły zawodowe traktowano jako coś gorszego, co utrwaliło się w społeczeństwie. Zaapelował o odnowę i rozwój szkolnictwa zawodowego, położenie nacisku na popularyzację, rozwój i podniesienie jakości szkolnictwa zawodowego, szczególnie na poziomie szkoły zawodowej łączącej kształcenie teoretyczne z praktycznym w rzeczywistym środowisku pracy, czyli w rzemieślniczych zakładach pracy. Podkreślił, że w małych rzemieślniczych zakładach uczeń młodociany ma możliwość nabycia pełnych kompetencji zawodowych w danym zawodzie. Dotychczasowy system edukacji spowodował wzrost liczby osób z wykształceniem ogólnokształcącym i wyższym, niewspółmiernie do zapotrzebowania na rynku pracy. Od kilkunastu lat jest trend studiowania, kończenia szkół wyższych obojętnie na jakich kierunkach. Wspomniał, iż obecny rynek pracy chłonie każdą ilość pracowników na stanowiska robotnicze, które w przeszłości były obsadzone absolwentami zasadniczych szkół zawodowych z konkretnymi umiejętnościami zawodowymi popartymi wiedzą teoretyczną. Aktualnie uwidacznia się niski poziom posiadanej wiedzy praktycznej i określonych umiejętności potrzebnych na rynku pracy. Zaapelował o utrzymanie szkolnictwa zawodowego w szkołach branżowych z naciskiem na kształcenie dualne tj. teoria w szkole, a praktyka w ramach umowy o pracę w celu nauki zawodu jako pracownika młodocianego w rzemieślniczych zakładach usługowo-produkcyjnych. Zawniioskował, aby szkolnictwo dualne wprowadzić także do programu nauczania szkół średnich technicznych, gdzie uczeń – pracownik młodociany nabyłby praktykę w zakładzie pracy i teorię w szkole. W konsekwencji po trzech latach nauki i uzyskaniu tytułu czeladnika w zawodzie i po kolejnych dwóch latach dalszej edukacji kończyłby szkołę średnią z dyplomem technika i maturą, która dałaby mu możliwość

studiowania na wyższych uczelniach. Powiedział, że nowa idea tworzenia powszechnego samorządu gospodarczego co do zasady jest słuszna. Zaznaczył jednak, że tworzenie jednego wielkiego co do rozmiaru samorządu gospodarczego finansowanego ze środków publicznych stworzy monopol zrzeszania się organu zależnego od władzy państwowej tym bardziej, że będzie to przynależność z mocy prawa, obowiązkowa i finansowana z budżetu państwa. Zapytał, dlaczego ustawodawca nie chce wykorzystać z już istniejących organizacji samorządu gospodarczego – rzemieślnicze cechy, czy izby rzemieślnicze. Jego zdaniem stworzenie nowego tworu samorządu gospodarczego niezależnie od dotychczasowych struktur cechowych będzie miało ekonomicznie zły wpływ na ich rozwój i działalność w różnych dziedzinach. Podkreślił, że istotne jest aby wzmocnić funkcjonujące już organizacje samorządu gospodarczego. Wyposażyć je w niezbędne narzędzia prawne i władze administracyjne do wykonywania zadań publicznych w celu rozwoju przedsiębiorczości i współpracy z samorządem terytorialnym na szczeblu lokalnym i wojewódzkim.

Przewodnicząca Komisji Gospodarki **Mirosława Kaźmierczak** pogratulowała osiągnięć wszystkim cechom rzemiosł różnych. Powiedziała, że z informacji, jakie usłyszała podczas sesji rzemiosło w Wielkopolsce stanowi ok. 10 % ogólnej statystyki w skali kraju. *Zapoznając się z materiałem przedstawionym wynikało, że rzeczywiście robicie jako Wielkopolska dużo więcej i macie dużo większy udział, bo w niektórych sytuacjach ponad 20-30 %.* Jeszcze raz pogratulowała rzemieślnikom, ale zwróciła uwagę, że duży wkład w to ma sam Prezes Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej – Jerzy Bartnik. *Wyobrażam sobie, iż warto mieć kogoś wyżej po to, żeby sięgnął niżej, bądź żeby skutkowało to większym zainteresowaniem chociażby w samym integrowaniu się.* Podkreśliła, że w przypadku gospodarki rzemiosło tworzy byt – dostęp do naszych dochodów, dochodów naszych rodzin. Zaznaczyła, iż radni Komisji Gospodarki kierują się zasadą, aby nie przeszkadzać, ale zarazem wspierać rzemiosło. Zachęciła i zaprosiła do dalszej współpracy. Zadeklarowała robić wszystko, aby jako radni nie tylko nie przeszkadzać, ale być dużym wsparciem dla rzemiosła.

Wiceprzewodniczący Sejmiku **Waldemar Witkowski** przedstawił wątek osobisty. Przyznał, że kiedyś kończąc szkołę średnią nie zamierzał studiować i rozpoczął praktykę w zakładzie rzemieślniczym pana Macieja Freitaga na ul. Łozowej. Powiedział, iż dużo się tam nauczył i wiele swoich umiejętności zawdzięcza tej półrocznej pracy w ww. warsztacie. Wspomniał, że później otrzymał wezwanie do wojska i aby tam nie pójść rozpoczął studia, które ukończył. Podkreślił, iż aktualnie jest radnym, ale także wyrazicielem wielu rzesz

przedsiębiorców. Radny na co dzień jest prezesem spółdzielni mieszkaniowej, w związku z tym ma świadomość braku rzemieślników w dzisiejszych czasach, zwłaszcza elektryków, instalatorów i stolarzy. Dodał, że potrzebna jest wspólna praca, aby przywrócić rzemiosłu prawo i możliwość kształcenia ludzi, które umiejętnie łączy wiedzę teoretyczną z praktyką zawodową. W przeciwnym razie za kilka lat każdy będzie szukał informacji w Internecie jak wymienić gniazdo bezpiecznikowe lub jak naprawić jakiś zawór przy grzejniku. Zaznaczył, iż rzemiosło i ludzie „z fachem w rękę” są bardzo potrzebni. Zaapelował do przedstawicieli wielu organizacji rzemieślniczych – *róbcie tak dalej, a my będziemy się Wam starać pomagać w tych kwestiach, które Wam utrudniają działalność. Spróbujemy zrobić coś takiego, żeby ponownie można było kształcić młodzież i uczyć ich zawodu, a także żeby nie odbywało się to kosztem warsztatów rzemieślniczych, czy małych firm rzemieślniczych. Państwo powinno widzieć potrzebę współfinansowania takiej działalności edukacyjnej wykonywanej przez te podstawowe jednostki organizacyjne, firmy rodzinne, firmy rzemieślnicze.* Wyraził zadowolenie, że Przewodnicząca Zofia Szalczyk zorganizowała sesję Sejmiku o tej tematyce. Powiedział, iż wiele problemów, które wydawało się znajomych przedstawione zostały na tej sesji w inny sposób.

Przewodnicząca Komisji Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej **Tatiana Sokołowska**, wzorem przedmówcy podzieliła się swoim osobistym doświadczeniem. Przyznała, że wzruszyła się, kiedy dowiedziała się, że tematem na nadzwyczajnej sesji Sejmiku WW będzie rzemiosło, gdyż jest córką „prywaciarza”. Powiedziała, iż ważne jest dla niej, że aktualnie w dobie, w której wszystkim prywatnym inicjatywom rzemieślniczym nie jest łatwo radni zebrali się po to, żeby wesprzeć regionalne rzemiosło. Zaznaczyła, że w rzemiośle nie tylko ważnym jest to czym się ono zajmuje, jako przedmiotem swojej działalności, lecz to jakie wartości rozwija w ludziach, którzy się tym zajmują oraz w rodzinach, ponieważ są to często rodzinne przedsięwzięcia. Stanowi to również rozwijanie wartości rodzinnych, wartości poważnego podejścia do własnych interesów. Wszystkim rzemieślnikom życzyła rozwoju firm i pomyślności. Na koniec zadeklarowała wsparcie ze strony radnych.

Zdaniem Przewodniczącej **Zofii Szalczyk** rzemieślnik ma pewne synonimy takie jak: człowiek bardzo pracowity, solidny, rzetelny i jeszcze jedna ważna cecha – prowadzący firmę polską. Dodała, że nie ma możliwości, aby nie była to firma regionalna, polska. W całej gospodarce jest to struktura, która ma wartości najwyższe. Po wysłuchaniu wystąpień przedstawicieli rzemiosła zgodziła się ze słowami przedmówczynie o rzemiośle jako

szczególnej sferze aktywności gospodarczej. Przyznała, iż dzięki rzemiosłu, a właściwie dzięki mistrzom, którzy godzą się przyjmować do swojego warsztatu pracy młodych ludzi wiele zawodów jest podtrzymywanych. Poinformowała, że osobiście bliżej zna plecionkarzy. Zaznaczyła, iż nie ma szkół plecionkarstwa i gdyby nie ambicje, aspiracje i pasja ludzi zajmujących się wyplataniem koszyków i innych rzeczy zapewne ta bardzo niszowa część gospodarki zanikłaby. Na koniec w imieniu wszystkich radnych wyraziła uznanie i hołd rzemieślnikom.

Ad. 7. Podjęcie uchwały SWW w sprawie przyjęcia Stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wspierania wielkopolskiego rzemiosła w rozwiązywaniu problemów utrudniających jego rozwój.

Przewodnicząca **Zofia Szalczyk** poinformowała, że stanowisko zawiera postulaty, które zostały przedłożone w materiałach przygotowywanych na sesję Sejmiku WW, a następnie przedstawione w trakcie obrad. Zauważyła, iż stanowisko jest dość długie, dlatego nie odczytała go. Dodała, że radnym ww. stanowisko jest znane. Powiedziała, iż stanowisko zostanie opublikowane i każdy będzie miał możliwość się z nim zapoznać.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 28,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała Nr XXVIII/735/17 stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Ad. 8. Zamknięcie posiedzenia.

Przewodnicząca **Zofia Szalczyk** na zakończenie posiedzenia w imieniu radnych złożyła gościom najserdeczniejsze podziękowanie. Z osobna złożyła podziękowania Prezesowi Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej Jerzemu Bartnikowi za podjęcie tematu rzemiosła, współpracę i wyznaczenie zespołu osób, które przygotowały merytorycznie i nie tylko dzisiejszą sesję. Podziękowała prezesom pozostałych izb rzemieślniczych z terenów Województwa Wielkopolskiego (Krotoszyńskiej Izby Rzemieślniczej i Izby Rzemieślniczej w Kaliszu) za współpracę, przygotowanie materiałów i obecność. Podziękowała wszystkim starszym cechom i innym osobom reprezentującym rzemieślników za współpracę w przygotowaniu sesji. W sposób szczególny podziękowała Dyrektorowi Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej Tomaszowi Wice za wykonanie dobrej i rzetelnej pracy, dzięki której każdy

mógł się bardzo dużo dowiedzieć na temat rzemiosła. Podziękowała również dyrektorom departamentów, którzy przygotowali prezentację na temat środków pomocowych dla rzemiosła. Złożyła podziękowanie Komisji Gospodarki i jej Przewodniczącej Pani Mirosławie Kaźmierczak z uwagi na osobiste zaangażowanie się w to przedsięwzięcie. Słowa podziękowania skierowała również do Pana Rafała Wolkensteina z Krotoszyńskiej Izby Rzemieślniczej i starostów za współpracę. Powiedziała, że samorzady powiatowe dużym wsparciem otaczają funkcjonujące na ich terenie cechy rzemiosł różnych. Podziękowała także cechom branż spożywczych za dokładanie wszelkich starań, aby udokumentować i zachować dziedzictwo spożywcze naszego regionu (rogal świętomarciński, andruty kaliskie). Podzieliła się bardzo dobrą wiadomością przekazaną przez szefa cechu rzemiosł rzeźników, wędliniarzy i kucharzy, iż Komisja Europejska wydała decyzję o wpisaniu kielbasy białej parzonej wielkopolskiej na listę produktów z oznaczeniem geograficznym. Dodała, że obok rogała świętomarcińskiego, którym Wielkopolska szczyci się w kraju znajdzie się kielbasa biała parzona wielkopolska. Na zakończenie słowa podziękowania skierowała w stronę Zarządu Województwa Wielkopolskiego za współpracę z Sejmikiem w przygotowaniu nadzwyczajnej sesji Sejmiku. Przyznała, iż była to sesja szczególna, ponieważ na ogół obrady są wielotematyczne, a tym razem sesja była jednotematyczna. Wyraziła słowa uznania.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad Przewodnicząca SWW **Zofia Szalczyk** zamknęła XXVIII Nadzwyczajną sesję Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Protokół sporządziła:

Patrycja Burakowska